

HISTORIA:

1. Skutki I wojny światowej -system wersalsko-waszyngtoński:

- główni uczestnicy konferencji paryskiej;
- traktat wersalski i jego główne założenia;
- powstanie i działalność Ligi Narodów;
- konferencja waszyngtońska i jej skutki;
- znaczenie terminów: Rada Trzech, Liga Narodów, dyktat wersalski, „mały traktat wersalski”, Zagłębie Ruhry, strefa zdemilitaryzowana, klauzule, reparacje wojenne, dominia, Zgromadzenia Ogólne Ligi Narodów.

2. Wielki kryzys gospodarczy:

- sytuacja polityczno-gospodarcza w USA po I wojnie światowej;
- geneza wielkiego kryzysu gospodarczego;
- wielki kryzys gospodarczy i jego skutki;
- polityka Franklina Delano Roosevelta;
- znaczenie terminów: hiperinflacja, interwencjonizm państwowy, Nowy ład, roboty publiczne, deficyt budżetowy.

3. Totalitaryzm stalinowski:

- powstanie ZSRR;
- ostatnie lata życia Włodzimierza Lenina;
- przejście władzy przez Józefa Stalina;
- polityka wewnętrzna Stalina;
- ZSRR jako państwo totalitarne;
- znaczenie terminów: totalitaryzm, leninizm, stalinizm, unitaryzm, demokracja ludowa, nomenklatura, socjalistyczna gospodarka, centralne planowanie, kolektywizacja, industrializacja, łagier, Gułag, NKWD, „wielka czystka”, kult jednostki, ateizacja, Nowa polityka ekonomiczna (NEP), kułak.

4. Faszyzm włoski:

- kryzys powojenny we Włoszech;
- Benito Mussolini i jego działalność;
- cechy faszyzmu włoskiego;
- polityka wewnętrzna Mussoliniego;
- znaczenie terminów: faszyzm, Związek Weteranów, Narodowa Partia Faszystowska, Wielkie Włochy, „czarne koszule”, „marsz na Rzym”, duce.

5. Powstanie III Rzeszy:

- cechy nazizmu niemieckiego;
- przejście władzy przez Hitlera;
- polityka wewnętrzna Hitlera;
- państwo Hitlera jako państwo totalitarne;
- znaczenie terminów: nazizm, Narodowosocjalistyczna Niemiecka Partia Robotników (NSDAP), pucz monachijski, Oddziały Szturmowe (SA), rasa aryjska, darwinizm społeczny, „rasa panów”, obóz koncentracyjny, Sztafety Ochronne (SS), „noc długich noży”, III Rzesza, Führer, system monopartyjny, system wodzowski, ustawy norymberskie, „noc kryształowa”, eutanazja, indoktrynacja, Mein Kampf, nadczłowiek, „przestrzeń życiowa”, swastyka, gestapo, Hitlerjugend, antysemityzm.

6. Geneza II wojny światowej:

- polityka zagraniczna Japonii;
- polityka zagraniczna Włoch;
- zbrojenia Niemiec;
- hiszpańska wojna domowa (1936–1939 r.);
- anszlus Austrii w 1938 r.;
- kryzys sudecki i konferencja monachijska;
- pakt Ribbentrop-Mołotow;
- znaczenie terminów: embargo, powszechna służba wojskowa, Front Ludowy, oś Berlin–Rzym–Tokio, pakt antykominternowski, polityka ustępstw, appeasement, droga eksterytorialna, gwarancje niepodległości, strefy wpływów, sojusz wojskowy, „pięta kolumna, anszlus.

7. Powstanie II Rzeczypospolitej. Walka o granice II RP.

- przyczyny odzyskania niepodległości;
- pierwsze ośrodki władzy;
- powstanie władz centralnych II Rzeczypospolitej;
- konferencja paryska a sprawa polska;
- walki polsko-ukraińskie o Galicję Wschodnią;
- wojna polsko-radziecka;
- traktat ryski;
- konflikt polsko-litewski i sprawa Wilna;
- znaczenie terminów: Orleńskie, wojna prewencyjna, linia Curzona, traktat ryski, bunt Żeligowskiego, koncepcja federalistyczna, koncepcja inkorporacyjna, Cud nad Wisłą
- powstania śląskie;
- spór o Śląsk Cieszyński;
- plebiscyty na Warmii, Mazurach oraz Powiślu;
- Wolne Miasto Gdańsk.

8. Przemiany ustrojowe II RP:

- Mała konstytucja z 1919 r. i Konstytucja marcowa z 1921 r.;
- wybór prezydenta w 1922 r. i zamach na Gabriela Narutowicza;
- znaczenie terminów: naczelnik państwa, wybory pięcioprzymiotnikowe, bierne i czynne prawo wyborcze, Mała konstytucja, Zgromadzenie Narodowe, Konstytucja marcowa, Chjeno-Piast;
- zamach majowy w 1926 r.;
- rządy sanacji;
- Konstytucja kwietniowa z 1935 r.;
- reformy gospodarcze Eugeniusza Kwiatkowskiego;
- bilans osiągnięć II Rzeczypospolitej;
- znaczenie terminów: piłsudczycy, „nowela sierpniowa”, Bezpartyjny Blok Współpracy z Rządem, Centrolew, „wybory brzeskie”.

9. Działania wojenne II wojny światowej

- znaczenie terminów: plan „Fall Weiss”, alianci, wojna obronna, kampania wrześniowa, przedmoście rumuńskie, blitzkrieg (wojna błyskawiczna);
- znaczenie terminów: kolaboracja, Linia Maginota, RAF, taktyka „wilczych stad”, taktyka „żabich skoków”, U-boot, spadochroniarze, dywersanci, radar, bitwa o Anglię, plan „Barbarossa”, bitwa o Atlantyk, konwoje morskie, sonar, lotniskowiec, Karta Atlantycka, wielka koalicja, koalicja antyhitlerowska, Deklaracja Narodów Zjednoczonych, Lend-

Lease Act, operacja „Overlord”, operacja „Market-Garden”, operacja „Bagration”, kamikadze, bezwarunkowa kapitulacja, II front na Zachodzie, bomba atomowa.

10. Okupacja ziem polskich i los społeczeństwa polskiego podczas II wojny światowej:

- polityka władz ZSRR na okupowanych ziemiach II Rzeczypospolitej;
- deportacje ludności polskiej w głąb ZSRR;
- polscy jeńcy w ZSRR i zbrodnia katyńska;
- okupacja niemiecka w Polsce na tle okupacji w innych krajach Europy;
- sytuacja Polaków na ziemiach wcielonych do III Rzeszy;
- polityka niemiecka w Generalnym Gubernatorstwie;
- terror hitlerowski i zbrodnie niemieckie wobec narodu polskiego;
- Holokaust na ziemiach polskich;
- powstanie w getcie warszawskim;
- postawa społeczeństwa polskiego wobec Holokaustu;
- znaczenie terminów: okupacja, sowietyzacja, wysiedlenia, roboty przymusowe, łapanka, Generalne Gubernatorstwo, volksdeutsch, volkslista, akcja „AB”, akcja specjalna „Kraków”.

11. Sprawa polska podczas II wojny światowej w latach 1943-1945:

- powstanie rządu emigracyjnego we Francji, przeniesienie polskiego ośrodka władzy do Wielkiej Brytanii;
- polskie formacje wojskowe na frontach II wojny światowej;
- stosunki polsko-radzieckie po podpisaniu układu Sikorski-Majski;
- sprawa katyńska i zerwanie stosunków z polskim rządem londyńskim przez ZSRR;
- katastrofa gibraltarska i śmierć Władysława Sikorskiego;
- konferencja w Teheranie a sprawa polska;
- znaczenie terminów: rząd emigracyjny, rząd na wychodźstwie, „rząd londyński”, internowanie, Polskie Siły Zbrojne, amnestia, armia Andersa, sprawa katyńska.

12. Polskie Państwo Podziemne:

- pierwsze organizacje konspiracyjne;
- polityczne organizacje konspiracyjne;
- podziemie zbrojne;
- struktura i działalność ZWZ-AK;
- znaczenie terminów: Rada Jedności Narodowej, Delegatura Rządu na Kraj, partyzant, dywersja, sabotaż, „mały sabotaż”, wywiad, Służba Zwycięstwu Polski, Związek Walki Zbrojnej, Armia Krajowa, akcja scaleniowa, Szare Szeregi, Polska Walcząca, BIP, cichociemni, Związek Odwetu, organizacja „Wachlarz”, Kedyw, Ukraińska Powstańcza Armia;
- plan „Burza”;
- mocarstwa wobec powstania;
- upadek i skutki powstania;
- bilans powstania;
- znaczenie terminów: Armia Ludowa, plan „Burza”, operacja „Ostra Brama”, godzina „W”.